

Βρυξέλλες, 2.5.2017
SWD(2017) 156 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**Έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τα μέσα
χρηματοοικονομικής τεχνικής των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών
Ταμείων (ΕΔΕΤ) κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020**

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν έγγραφο εργασίας κατάρτισαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής. Βάσει του ισχύοντος δικαίου της ΕΕ, παρέχει τεχνικές οδηγίες για τους συναδέλφους και τους φορείς που συμμετέχουν στην παρακολούθηση, τον έλεγχο ή την υλοποίηση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων όσον αφορά τον τρόπο ερμηνείας και εφαρμογής των κανόνων της Ένωσης στον συγκεκριμένο τομέα. Σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι να παράσχει διευκρινίσεις και ερμηνείες από τις υπηρεσίες της Επιτροπής σχετικά με τους εν λόγω κανόνες, προκειμένου να διευκολυνθεί η υλοποίηση των προγραμμάτων και να ενθαρρυνθούν οι ορθές πρακτικές. Το παρόν έγγραφο καθοδήγησης ισχύει με την επιφύλαξη της ερμηνείας του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου ή των αποφάσεων της Επιτροπής.

Πίνακας περιεχομένων

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ	4
2. ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ	4
3. ΎΠΑΡΞΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΟ ΠΕΛΙΟ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ	5
3.1. «Κρατικοί πόροι» και «καταλογισμός»	6
3.1.1. ΕΔΕΤ	7
3.1.2. Άλλα κεφάλαια της ΕΕ και ΕΔΕΤ υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση της Ένωσης	8
3.1.3. Συνεισφορά ΕΔΕΤ σε κεφάλαια της ΕΕ υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση της Ένωσης 9	
3.1.4. Ίδιοι πόροι του Ομίλου ΕΤΕπ	9
3.1.5. Ίδιοι πόροι του Ομίλου ΕΤΕπ που καλύπτονται από το ΕΤΣΕ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων).....	10
3.1.6. Επισκόπηση της απαιτούμενης αξιολόγησης του κριτηρίου «κρατικοί πόροι» όσον αφορά την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, ανά τύπο πόρων.....	11
3.2. Συμμετοχή «επιχειρήσεων» σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής	12
3.3. Πλεονέκτημα	13
3.4. Στρέβλωση του ανταγωνισμού και επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών/ενισχύσεις ή σσονος σημασίας	15
4. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ	17
5. ΈΤΟΙΜΑ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΗ ΜΕΣΑ	18
6. ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΟΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	19

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων έχει πρωταρχική σημασία για τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Με την εφαρμογή τους ενθαρρύνεται η οικονομική αποτελεσματικότητα και προλαμβάνεται η νόθευση του ανταγωνισμού μέσω της κρατικής στήριξης, κάτι που είναι εις βάρος της Ένωσης στο σύνολό της. Οι κρατικές ενισχύσεις αποτελούν σημαντικό μέσο για τη δημιουργία και τη διατήρηση ίσων όρων ανταγωνισμού για όλες τις επιχειρήσεις. Είναι, κατά συνέπεια, απαραίτητο τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, όταν χορηγούν ενισχύσεις με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που (συ)χρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.

Η σημασία των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής υπογραμμίζεται σε πολλές διατάξεις στον τίτλο IV του κανονισμού περί κοινών διατάξεων («ΚΚΔ»)¹, κυρίως δε στα άρθρα 6, 37, 38, 42 και 44. Απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή σε σχέση με τα ζητήματα που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις για τους παρακάτω λόγους:

- Το νομικό πλαίσιο περί κρατικών ενισχύσεων άλλαξε σημαντικά το 2013/2014 και πλέον προσφέρει επιπλέον δυνατότητες για τη διασφάλιση της συμβατότητας των κρατικών ενισχύσεων.
- Οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να υφίστανται σε διάφορα επίπεδα των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, όπως μεταξύ άλλων σε επίπεδο διαχειριστών κεφαλαίων και συνεπενδυτών. Ενδέχεται να μην έχουν όλοι οι σχετικοί ενδιαφερόμενοι φορείς επίγνωση της εν δυνάμει ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στα διάφορα επίπεδα και της ανάγκης να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων στο σύνολο των εν λόγω επιπέδων.
- Οι διαχειριστές κεφαλαίων και οι επενδυτές (χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εμπορικές τράπεζες) συχνά δεν είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένοι με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
- Ο ΚΚΔ δίνει τη δυνατότητα χρήσης μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής για όλους τους θεματικούς στόχους. Σε συγκεκριμένους τομείς, η Επιτροπή προσφέρει τα επονομαζόμενα «έτοιμα προς χρήση» μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, για τα οποία έχει επαληθευτεί ήδη η συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Σκοπός του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης είναι να διευκολύνει την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στον τομέα των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και να αναδείξει τις διαφορετικές δυνατότητες για την επίτευξη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

2. ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ

Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής συνήθως αποτελούν πολυεπίπεδες δομές με σκοπό τη δημιουργία κινήτρων για τους οικονομικούς φορείς (**επενδυτές**) ώστε να παρέχουν χρηματοδότηση στους **τελικούς αποδέκτες**. Η εν λόγω χρηματοδότηση ενδέχεται να αποτελεί κρατική ενίσχυση προς τους επενδυτές και/ή τους τελικούς αποδέκτες και πρέπει να συμμορφώνεται με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Επιπλέον, σ' ένα μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής ενδέχεται να συμμετέχουν ένας ή

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320.

περισσότεροι φορείς εφαρμογής του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής (π.χ. ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί) οι οποίοι ενδέχεται να αποτελούν επίσης αποδέκτες κρατικών ενισχύσεων και να υπόκεινται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Ανάλογα με τον σχεδιασμό του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής, η χρηματοδοτική στήριξη ενδέχεται να αποτελεί κρατική ενίσχυση σε επιχειρήσεις και στα τρία προαναφερθέντα επίπεδα, ακόμη και αν πρόθεση της αρχής του κράτους μέλους (μεταξύ άλλων της διαχειριστικής αρχής βάσει του ΚΚΔ) είναι να παράσχει οφέλη μόνο στους τελικούς αποδέκτες. Η συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων θα πρέπει να διασφαλίζεται για όλα τα επίπεδα που μετέχουν στην υλοποίηση.

Όσον αφορά την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης² παρέχει αναλυτική καθοδήγηση που αφορά μεταξύ άλλων και τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Περιλαμβάνει επίσης περαιτέρω γενικές διευκρινίσεις και παραδείγματα.

3. ΎΠΑΡΞΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΟ ΠΕΛΙΟ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ

Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ») ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.³

² Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ,

EE L 262 της 19.7.2016, σ. 1, και ιδίως παράγραφος 60.

³ Για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) ισχύουν ειδικοί κανόνες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις [βλ. άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, EE L 149 της 25.05.2014, σ. 1 (κανονισμός ΕΤΘΑ)]

Βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, για να στοιχειοθετηθεί η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:⁴

- Η στήριξη προέρχεται από «κρατικούς πόρους» και «καταλογίζεται» στο κράτος.
- Ο αποδέκτης είναι «επιχείρηση».
- Η στήριξη επιφυλάσσει «ευνοϊκή μεταχείριση» σε μια επιχείρηση, ήτοι: παρέχει «πλεονέκτημα».
- Η στήριξη «νοθεύει τον ανταγωνισμό» και «επηρεάζει τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές».

Τα κριτήρια για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ είναι σωρευτικά. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να πληρούνται όλα προκειμένου η στήριξη να συνιστά κρατική ενίσχυση. Συνεπώς, εάν δεν πληρούνται οποιοδήποτε από τα κριτήρια, η δημόσια στήριξη δεν συνιστά κρατική ενίσχυση. Ο παραπάνω έλεγχος κριτηρίων θα πρέπει να εφαρμόζεται και στα τρία προαναφερθέντα επίπεδα. Περαιτέρω λεπτομέρειες σε σχέση με τα προαναφερθέντα κριτήρια για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης επεξηγούνται στις παρακάτω ενότητες του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης.

3.1. «Κρατικοί πόροι» και «καταλογισμός»⁵

Η άμεση ή έμμεση χορήγηση στήριξης από κρατικούς πόρους καθώς και ο καταλογισμός της εν λόγω στήριξης στο κράτος αποτελούν προϋποθέσεις για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Συχνά τα εν λόγω κριτήρια εξετάζονται από κοινού κατά την αξιολόγηση ενός μέτρου βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, καθώς αμφότερα σχετίζονται με τη δημόσια προέλευση της εν λόγω ενίσχυσης.

Οι εθνικοί δημόσιοι πόροι των κρατών μελών της ΕΕ αποτελούν κρατικούς πόρους κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Οι πόροι που προέρχονται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης θεωρούνται επίσης «κρατικοί πόροι» (και καταλογίζονται στο κράτος) εάν οι εθνικές αρχές έχουν διακριτική ευχέρεια ως προς τη χρήση των εν λόγω πόρων.

Αντιθέτως, εάν η διαχείριση των πόρων της Ένωσης γίνεται άμεσα ή έμμεσα από την Ένωση (ή από διεθνή θεσμικά όργανα) χωρίς να εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών, οι εν λόγω πόροι δεν αποτελούν κρατικούς πόρους και δεν καταλογίζονται στο κράτος.

και το άρθρο 81 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487 (κανονισμός ΕΓΤΑΑ)].

⁴ Στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ προβλέπονται περαιτέρω κριτήρια, όπως ο «επιλεκτικός χαρακτήρας» των μέτρων στήριξης.

Τα άλλα κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, ωστόσο, πληρούνται συνήθως για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που λαμβάνουν στήριξη από τα ΕΔΕΤ και συνεπώς δεν εξετάζονται στο παρόν έγγραφο καθοδήγησης.

⁵ Για περαιτέρω καθοδήγηση όσον αφορά τον ορισμό της κρατικής προέλευσης, βλ. ενότητα 3 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης.

3.1.1. ΕΔΕΤ⁶

Η συντριπτική πλειονότητα των ΕΔΕΤ που σχετίζονται με την πολιτική συνοχής διατίθενται στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης.⁷ Στην επιμερισμένη διαχείριση κατά κανόνα⁸ τα κράτη μέλη έχουν διακριτική ευχέρεια ως προς τη διαχείριση της χρηματοδότησης και μπορούν να αποφασίζουν ποιος θα λαμβάνει τη στήριξη. Λόγω αυτής της διακριτικής ευχέρειας, τα ΕΔΕΤ και η εθνική δημόσια (συγ)χρηματοδότηση θεωρούνται «κρατικοί πόροι» και καταλογίζονται στο κράτος βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Αυτό ισχύει ακόμη και στην περίπτωση που οι εθνικές αρχές αναθέτουν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής στον Όμιλο ΕΤΕπ ή οποιονδήποτε άλλο φορέα προκειμένου να τα υλοποιήσουν βάσει συμβατικών συμφωνιών.

Συνεπώς, στην περίπτωση που η διάθεση των ΕΔΕΤ και της εθνικής δημόσιας (συγ)χρηματοδότησης γίνεται υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης και στην περίπτωση που τα συνεισφέροντα κράτη μέλη έχουν διακριτική ευχέρεια επί της χρήσης αυτών των πόρων, για τους σκοπούς των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων τα εν λόγω κονδύλια αποτελούν «κρατικούς πόρους» που καταλογίζονται στο κράτος. Αυτό σημαίνει επίσης ότι τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που τελούν υπό τη διαχείριση ή την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής (άρθρο 38 παράγραφος 1 του ΚΚΔ) υπόκεινται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Παράδειγμα:

Μια διαχειριστική αρχή χρησιμοποιεί πόρους του ΕΤΠΑ⁹ για τη σύσταση ενός ταμείου που θα προωθεί νεοφυείς ΜΜΕ. Οι πόροι του ΕΤΠΑ τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση.

Οι πόροι του ΕΤΠΑ υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστούν «κρατικοί πόροι». Δεδομένου ότι πληρούνται όλα τα άλλα στοιχεία της έννοιας της ενίσχυσης κατά το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η πράξη θα πρέπει να συμμορφώνεται με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Ο έλεγχος ως προς τη συμμόρφωση θα πρέπει να διεξάγεται σε επίπεδο διαχείρισης των κεφαλαίων, σε επίπεδο επενδυτών, καθώς και σε επίπεδο τελικών αποδεκτών.

Στην περίπτωση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 (ΕΓΤΑΑ), ισχύουν συγκεκριμένοι κανόνες για τις **πρωτογενείς γεωργικές δραστηριότητες** όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις. Το άρθρο 81 παράγραφος 2 του ΕΓΤΑΑ προβλέπει εξαίρεση από τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων για τις πρωτογενείς γεωργικές δραστηριότητες (προϊόντα του παραρτήματος Ι), σύμφωνα με το άρθρο 42 της ΣΛΕΕ. Αντίθετα, οι δραστηριότητες εκτός παραρτήματος που λαμβάνουν στήριξη από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ πρέπει να συμμορφώνονται με τους γενικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Στην περίπτωση των γεωργικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν στήριξη από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που δεν χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ ισχύουν οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πλην αντιθέτων διατάξεων.

⁶ Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, βλ. άρθρο 1 παράγραφος 1 του ΚΚΔ.

⁷ Άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 966/2012, ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1 («δημοσιονομικός κανονισμός»).

⁸ Για εξαιρέσεις, βλ. σημείο 3.1.3 παρακάτω.

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 289.

Στην περίπτωση της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, η εξαίρεση από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων για ορισμένες χρηματοδοτήσεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) που σχετίζονται με δραστηριότητες του τομέα της αλιείας προκύπτει από το άρθρο 42 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 8 του κανονισμού για το ΕΤΘΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού για το ΕΤΘΑ, οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησης από το ΕΤΘΑ σε συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 508/2014 για το ΕΤΘΑ, δεν θεωρούνται, κατ' αρχήν, κρατικές ενισχύσεις.

3.1.2. Άλλα κεφάλαια της ΕΕ και ΕΔΕΤ υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση της Ένωσης¹⁰

Όσον αφορά την ενωσιακή χρηματοδότηση η οποία υλοποιείται από τον Όμιλο ΕΤΕπ (ΕΤΕπ/ΕΤΕ) ή οποιαδήποτε άλλη εντεταλμένη οντότητα κατόπιν εντολής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ή κάποιου άλλου θεσμικού οργάνου ή οργανισμού της ΕΕ) υπό καθεστώς άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης και στην οποία περίπτωση, ως εκ τούτου, οι εθνικές αρχές δεν αποφασίζουν για τη χρήση των πόρων, η εν λόγω ενωσιακή χρηματοδότηση δεν πληροί τις προϋποθέσεις να αποτελεί κρατικό πόρο. Δεν καταλογίζεται στο κράτος και ως εκ τούτου δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

Θα πρέπει, ωστόσο, να υπογραμμιστεί ότι ο δημοσιονομικός κανονισμός (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) 966/2012 («FR») προβλέπει ότι τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής της Ένωσης πρέπει να «συμμορφώνονται με μη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά και συμβατότητα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων».¹¹ Το νομικό πλαίσιο που διέπει τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής της Ένωσης, όπως μεταξύ άλλων τις συμφωνίες με τις εντεταλμένες οντότητες, έχει σχεδιαστεί από την Επιτροπή με σκοπό να διασφαλίσει τη συμβατότητα με τη νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων. Τα διάφορα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να συμμορφώνονται με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Παράδειγμα:

Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) συστήνει ταμείο με πόρους του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020».¹² Τα κονδύλια του προγράμματος «Ορίζων 2020» είναι πόροι της Ένωσης και η ΕΤΕπ θα διαχειρίζεται το εν λόγω ταμείο με το καθεστώς της λεγόμενης έμμεσης διαχείρισης.

Οι πόροι του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» δεν αποτελούν «κρατικούς πόρους». Ως εκ τούτου, ένα ταμείο που χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τους συγκεκριμένους πόρους δεν πληροί τις προϋποθέσεις να χαρακτηριστεί κρατική ενίσχυση. Και σ' αυτήν την περίπτωση, ο δημοσιονομικός κανονισμός (και η αιτιολογική σκέψη 42 του κανονισμού για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020») προβλέπει ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η συμβατότητα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Ως εκ τούτου, οι κανόνες που θεσπίζονται από την Επιτροπή για τη σύσταση του ταμείου καθώς και για την υλοποίησή του θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

¹⁰ Το άρθρο 4 παράγραφος 7 του ΚΚΔ κάνει αναφορά στους ενωσιακούς πόρους που δεν τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη.

¹¹ Άρθρο 140 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.

¹² Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» βασίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 104 (κανονισμός για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020»).

Όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», η Επιτροπή σχεδίασε τον κανονισμό καθώς και τους εκτελεστικούς κανόνες, και ιδίως τη σύμβαση ανάθεσης και τους όρους, κατά τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται ο στόχος της συμμόρφωσης με τους κανονισμούς περί κρατικών ενισχύσεων. Οι προτάσεις για τη σύσταση ενός ταμείου στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» υποβάλλονται επίσης σε έλεγχο ως προς τη συμμόρφωση με τους κανόνες του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Εάν το ταμείο που συστήνεται με πόρους του προγράμματος «Ορίζων 2020» χρηματοδοτείται και από άλλους δημόσιους πόρους (εθνική δημόσια χρηματοδότηση ή πόρους ΕΔΕΤ), αυτό το μέρος της χρηματοδότησης ενδέχεται να πληροί τις προϋποθέσεις ώστε να αποτελεί «κρατικό πόρο» που καταλογίζεται στο κράτος μόνο εάν τα συνεισφέροντα κράτη μέλη έχουν διακριτική ευχέρεια επί της χρήσης των εν λόγω πόρων. Για τα συγκεκριμένα τμήματα της χρηματοδότησης απαιτούνται περαιτέρω επαληθεύσεις του καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων εφόσον πληρούνται παράλληλα όλες οι άλλες προϋποθέσεις για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

3.1.3. Συνεισφορά ΕΔΕΤ σε κεφάλαια της ΕΕ υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση της Ένωσης

Βάσει του άρθρου 38 παράγραφος 1 στοιχείο α) του ΚΚΔ, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν πόρους από προγράμματα των ΕΔΕΤ σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που θεσπίζονται στο επίπεδο της Ένωσης (άμεση ή έμμεση διαχείριση της Ένωσης). Οι εν λόγω συνεισφορές δεν αποτελούν κρατικούς πόρους και η επακόλουθη χρήση τους δεν καταλογίζεται στο κράτος, εάν τα συνεισφέροντα κράτη μέλη δεν θέτουν όρους για τη χρήση των εν λόγω πόρων ΕΔΕΤ, με εξαίρεση την προϋπόθεση ότι οι συνεισφορές των ΕΔΕΤ θα πρέπει να επενδυθούν στο έδαφος του συνεισφέροντος κράτους μέλους, που καθορίζεται στο/στα επιχειρησιακό/-ά πρόγραμμα/-τα. Η προϋπόθεση αυτή δεν καταλογίζει τους πόρους στο κράτος μέλος από τη στιγμή που οι πόροι ΕΔΕΤ διατίθενται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης, στους οποίους έχει καθοριστεί ήδη στο έδαφος ποιου κράτους μέλους θα πρέπει να επενδυθούν τα συγκεκριμένα κονδύλια¹³.

Εφόσον οι συνεισφορές των ΕΔΕΤ πληρούν τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις, δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Συνεπώς, οι εν λόγω συνεισφορές δεν χρειάζεται να συμμορφώνονται με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Αντ' αυτού, λαμβανομένου υπόψη ότι τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής σε επίπεδο ΕΕ θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, όπως εξηγείται στο σημείο 3.1.2 ανωτέρω, αυτό σημαίνει ότι, τόσο για τους πόρους της Ένωσης όσο και για τους πόρους των ΕΔΕΤ που προστίθενται σε αυτούς, η συνέπεια με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων διασφαλίζεται από την Επιτροπή κατά τη σχεδίαση του μέσου.

3.1.4. Ίδιοι πόροι του Ομίλου ΕΤΕπ

Οι επενδύσεις ιδίων πόρων του Ομίλου ΕΤΕπ (ΕΤΕπ/ΕΤΕ) υπό ίδιο κίνδυνο θεωρούνται ιδιωτικής φύσεως σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και δεν

¹³ Το άρθρο 70 του ΚΚΔ επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να στηρίζουν πράξεις σε δεδομένη περιοχή του προγράμματος. Η κατανομή των κονδυλίων που διατίθενται σε ένα κράτος μέλος καθορίζεται με βάση τη μεθοδολογία που περιλαμβάνεται στο παράρτημα VII του ΚΚΔ και η οποία προσδιορίζεται στην εκτελεστική απόφαση 2014/190/ΕΕ της Επιτροπής.

αποτελούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Τούτο συνεπάγεται επίσης ότι οι ίδιοι πόροι ΕΤΕπ/ΕΤΕ, που επενδύονται με πλήρη ίδιο κίνδυνο του Ομίλου ΕΤΕπ/ΕΤΕ, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ορίου για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, για τα όρια κοινοποίησης ή για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης.

Εάν ωστόσο τα κράτη μέλη παρέχουν εγγυήσεις ή οποιαδήποτε άλλη μορφή στήριξης στον Όμιλο ΕΤΕπ, η επένδυση του Ομίλου ΕΤΕπ δεν πραγματοποιείται με πλήρη ίδιο κίνδυνο. Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, οι επενδύσεις του Ομίλου ΕΤΕπ δεν μπορούν συνεπώς να θεωρηθούν ιδιωτικής φύσεως για τους σκοπούς της πολιτικής περί κρατικών ενισχύσεων. Επιπλέον, από τη στιγμή που μια εγγύηση αυτού του είδους αφορά κρατικούς πόρους και καταλογίζεται στο κράτος, θα πρέπει να συμμορφώνεται με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Παράδειγμα:

Σενάριο α) Ο Όμιλος ΕΤΕπ συστήνει ταμείο με ίδιους πόρους χωρίς στήριξη (για παράδειγμα, εγγυήσεις) από κράτη μέλη ή ενωσιακούς πόρους. Οι πόροι του ΕΤΕπ θεωρούνται ιδιωτικοί πόροι. Συνεπώς δεν ισχύουν οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Σενάριο β) Ο Όμιλος ΕΤΕπ λαμβάνει εθνική δημόσια χρηματοδότηση και/ή στήριξη από τα ΕΔΕΤ, για παράδειγμα εγγύηση για την κάλυψη (μέρους) του κινδύνου του ΕΤΕπ για τα νέα δάνεια. Σ' αυτήν την περίπτωση, η επένδυση του ΕΤΕπ δεν θεωρείται ιδιωτική για τους σκοπούς του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων. Εάν πληρούνται οι υπόλοιπες προϋποθέσεις για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, η δημόσια εγγύηση θα πρέπει να συμμορφώνεται με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους και καταλογίζεται στο κράτος).

3.1.5. Ίδιοι πόροι του Ομίλου ΕΤΕπ που καλύπτονται από το ΕΤΣΕ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων)¹⁴

Η στήριξη του ΕΤΣΕ δεν πληροί τις προϋποθέσεις ώστε να αποτελεί «κρατικό πόρο» και συνεπώς δεν συνιστά κρατική ενίσχυση. Επιπλέον, οι πόροι του ΕΤΣΕ δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού. Συνεπώς, η απαίτηση για συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων του άρθρου 140 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού δεν εφαρμόζεται. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων για τη διάθεση ίδιων πόρων του Ομίλου ΕΤΕπ που καλύπτονται από εγγύηση του ΕΤΣΕ.

Τα επενδυτικά έργα ή οι πλατφόρμες που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΣΕ μπορούν να συνδυάζονται με χρηματοδοτική στήριξη (συγχρηματοδότηση) από τα ΕΔΕΤ ή με εθνικούς δημόσιους πόρους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η εν λόγω πρόσθετη χρηματοδότηση υπόκειται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, όπως εξηγείται στο σημείο 3.1.1 ανωτέρω.

Υπάρχει επίσης ξεχωριστό έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τον συνδυασμό πόρων ΕΔΕΤ/ΕΤΣΕ που περιλαμβάνει οδηγίες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις¹⁵.

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2015/1017 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, ΕΕ L 169 της 1.7.2015, σ. 1 («ΕΤΣΕ»).

Παράδειγμα:

Η ΕΤΕπ συστήνει ταμείο με ίδιους πόρους και τη στήριξη εγγύησης του ΕΤΣΕ.

Η σύσταση του ταμείου και η υλοποίησή του δεν αφορούν «κρατικούς πόρους» και συνεπώς δεν υπόκεινται στον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων.

Εάν, ωστόσο, το ταμείο λάβει περαιτέρω πόρους από τα ΕΔΕΤ ή από εθνικούς δημόσιους πόρους, η στήριξη γι' αυτό το μέρος πληροί τις προϋποθέσεις ώστε να αποτελεί «κρατικό πόρο». Θα πρέπει να συμμορφώνεται με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων εφόσον πληρούνται οι άλλες προϋποθέσεις της έννοιας της ενίσχυσης.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι πόροι του Ομίλου ΕΤΕπ που καλύπτονται από εγγύηση του ΕΤΣΕ δεν επενδύονται με ίδιο κίνδυνο.

Συνεπώς, σ' αυτήν την περίπτωση, μια επένδυση του Ομίλου ΕΤΕπ δεν μπορεί να θεωρηθεί ιδιωτική επένδυση υπό την έννοια της «ίδιας συνεισφοράς» από τον Όμιλο ΕΤΕπ που δεν διαθέτει καμία δημόσια στήριξη ή συνεισφορά ιδιώτη επενδυτή, όπως προϋποθέτουν οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

3.1.6. *Επισκόπηση της απαιτούμενης αξιολόγησης του κριτηρίου «κρατικοί πόροι» όσον αφορά την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, ανά τύπο πόρων*

Τύποι πόρων				
Πόροι ΕΔΕΤ (υπό επιμερισμένη διαχείριση)	Εθνικοί δημόσιοι πόροι	Ενωσιακά κονδύλια υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (π.χ. πόροι του προγράμματος «Ορίζων 2020», του κανονισμού COSME16 ή των ΕΔΕΤ υπό καθεστώς άμεσης/έμμεσης διαχείρισης ή άνευ όρων μεταβιβασθέντες πόροι ΕΔΕΤ, βλ.	Ίδιοι πόροι του Ομίλου ΕΤΕπ (χωρίς καμία κάλυψη κινδύνου ή άλλη στήριξη από την Ένωση ή εθνικούς δημόσιους πόρους)	Ίδιοι πόροι του Ομίλου ΕΤΕπ που καλύπτονται από εγγύηση του ΕΤΣΕ

¹⁵ <https://www.fi-compass.eu/publication/ec-regulatory-guidance/new-guidelines-combining-european-structural-and-investment-funds>

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1287/2013, ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 33 («COSME»).

		σημείο 3.1.3)		
Κρατικοί πόροι: ναι	Κρατικοί πόροι: ναι	Κρατικοί πόροι: όχι	Κρατικοί πόροι: όχι	Κρατικοί πόροι: όχι
Ανάγκη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων ¹⁷	Ανάγκη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων	Η συμβατότητα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων διασφαλίζεται από την Επιτροπή στο επίπεδο του μέσου	Δεν ισχύουν απαιτήσεις περί κρατικών ενισχύσεων	Δεν ισχύουν απαιτήσεις περί κρατικών ενισχύσεων (βλ. σχετικά και το σημείο 3.1.5)
Σε περίπτωση συνδυασμού διαφορετικών τύπων πόρων η εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων πρέπει να επαληθεύεται ξεχωριστά για κάθε μέρος				

3.2. Συμμετοχή «επιχειρήσεων» σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής¹⁸

Η έννοια της ενίσχυσης κατά το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ προϋποθέτει ότι η στήριξη χορηγείται σε μια «επιχείρηση». Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οι «επιχειρήσεις» ορίζονται ως φορείς που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους.¹⁹ Ως «οικονομική δραστηριότητα» νοείται κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην προσφορά αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά.²⁰

Ο ανωτέρω ορισμός της «επιχείρησης» συνεπάγεται ότι:

- το καθεστώς του φορέα δεν είναι αποφασιστικής σημασίας (για παράδειγμα, ένας φορέας που είναι μέρος της δημόσιας διοίκησης μπορεί να αποτελεί επιχείρηση),
- δεν έχει σημασία εάν ο φορέας είναι κερδοσκοπικός (ένας μη κερδοσκοπικός φορέας μπορεί επίσης να προσφέρει αγαθά και υπηρεσίες σε μια αγορά),
- ο χαρακτηρισμός ενός φορέα ως επιχείρησης αφορά πάντα συγκεκριμένη δραστηριότητα (ένας φορέας μπορεί να ασκεί τόσο οικονομικές όσο και μη οικονομικές δραστηριότητες).

Η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης θα πρέπει να επαληθευτεί για όλους τους παράγοντες που συμμετέχουν σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Θα πρέπει συνεπώς να διαπιστωθεί για όλους τους παράγοντες κατά πόσο πληρούν τις προϋποθέσεις να χαρακτηριστούν «επιχείρηση», εκτός εάν η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης μπορεί να αποκλειστεί με βάση τις άλλες προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

¹⁷ Συγκεκριμένοι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που ισχύουν για το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ.

¹⁸ Για περαιτέρω καθοδήγηση όσον αφορά την έννοια της επιχείρησης, βλ. ενότητα 2 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης.

¹⁹ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-180/98 έως C-184/98, σ. I-6451, αιτιολογική σκέψη 74.

²⁰ Υπόθεση 118/85, σ. 2599, αιτιολογική σκέψη 7.

Οι διαχειριστές κεφαλαίων και οι επενδυτές που συμμετέχουν σε ένα μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής συνήθως πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να αποτελούν «επιχείρηση» επειδή ασκούν οικονομική δραστηριότητα.²¹ Για τους τελικούς αποδέκτες η κατάσταση ενδέχεται να είναι διαφορετική, ιδίως εάν οι αποδέκτες είναι ιδιώτες που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα ή συμμετέχουν σε δραστηριότητες που δεν θεωρούνται οικονομικού χαρακτήρα.

3.3. Πλεονέκτημα²²

Μια άλλη σωρευτική προϋπόθεση για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης είναι το μέτρο να συνεπάγεται κάποιο πλεονέκτημα. Πλεονέκτημα, κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, είναι κάθε οικονομικό όφελος το οποίο δεν θα είχε αποκομίσει μια επιχείρηση υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς, δηλαδή χωρίς κρατική παρέμβαση.²³ Συνεπώς, δεν υφίσταται πλεονέκτημα (και άρα κρατική ενίσχυση) εάν οι οικονομικές συναλλαγές που διεξάγονται από δημόσιες αρχές είναι σύμφωνες με τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς.

Τα ακόλουθα στοιχεία έχουν ιδιαίτερη σημασία κατά την εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία της αγοράς (ΙΕΟΑ) στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής:

- a) **Για τους (συν)επενδυτές** δεν υφίσταται πλεονέκτημα (και άρα κρατική ενίσχυση) εάν η επένδυση πραγματοποιείται επί ίσοις όροις (*pari passu*) από επενδυτές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα ή εάν η δημόσια επένδυση είναι σύμφωνη με τους όρους της αγοράς όπως αποδεικνύεται βάσει συγκριτικής αξιολόγησης ή άλλων μεθόδων αξιολόγησης.

Μια επένδυση θεωρείται ότι είναι «*pari passu*» όταν:²⁴

- πραγματοποιείται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις από τους επενδυτές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα (οι επενδυτές του δημόσιου και του ιδιωτικού φορέα μοιράζονται τους ίδιους κινδύνους και οφέλη, με το ίδιο επίπεδο εξασφάλισης, ενώ ανήκουν στην ίδια κατηγορία κινδύνου στην περίπτωση καθεστώτος πολυεπίπεδης χρηματοδότησης), και
- όταν αμφότερες οι κατηγορίες οικονομικών φορέων παρεμβαίνουν ταυτοχρόνως (η επένδυση του επενδυτή του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα πραγματοποιείται μέσω της ίδιας επενδυτικής συναλλαγής), και
- όταν ο ιδιώτης επενδυτής έχει πραγματική οικονομική σημασία (από τις ΚΓΧΕΚ²⁵ ορίζεται τουλάχιστον στο 30 %).

²¹ Στον βαθμό που ο διαχειριστής ενός κεφαλαίου αποτελεί απλώς διαχειριστή και όχι συνεπενδυτή, ο εν λόγω διαχειριστής κεφαλαίου μπορεί να θεωρηθεί απλώς «όργανο» και επομένως δεν πληροί τις προϋποθέσεις να χαρακτηριστεί «επιχείρηση» κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ (βλ. υπόθεση SA.37824· http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/254119/254119_1608806_109_2.pdf)· βλ. επίσης την απόφαση στην υπόθεση SA.36904, αιτιολογική σκέψη 71 β): http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/256075/256075_1711610_153_2.pdf.

²² Για περαιτέρω καθοδήγηση όσον αφορά την έννοια του πλεονεκτήματος, βλ. ενότητα 4 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης.

²³ Υπόθεση C-39/94 σ. I-3547, αιτιολογική σκέψη 60.

²⁴ Για περαιτέρω καθοδήγηση όσον αφορά τις συναλλαγές «*pari passu*», βλ. ενότητα 4.2.3.1 στοιχείο i) της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης.

Βάσει του σημείου 35 των ΚΓΧΕΚ, στον βαθμό που οι συνθήκες της επένδυσης (τόσο σε επίπεδο επενδυτών όσο και σε επίπεδο ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού) συμμορφώνονται με το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία της αγοράς, δεν απαιτείται περαιτέρω έλεγχος της πιθανής ενίσχυσης στο επίπεδο του τελικού αποδέκτη.

Σε περίπτωση που το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής επιτρέπει στους ιδιώτες συνεπενδυτές να πραγματοποιήσουν οικονομικές επενδύσεις σε μια εταιρεία ή μια ομάδα εταιρειών με ευνοϊκότερους όρους σε σχέση με τους δημόσιους επενδυτές που επενδύουν στις ίδιες επιχειρήσεις, οι συγκεκριμένοι ιδιώτες επενδυτές εξασφαλίζουν πλεονέκτημα. Το πλεονέκτημα αυτό μπορεί να λάβει, μεταξύ άλλων, τη μορφή προτιμησιακής απόδοσης (κίνητρα θετικής έκβασης της επένδυσης) ή μειωμένης έκθεσης στις ζημιές σε περίπτωση ανεπαρκούς απόδοσης της υποκείμενης συναλλαγής σε σχέση με τους δημόσιους επενδυτές (προστασία σε περίπτωση αρνητικής έκβασης). Η συμβατότητα των ενισχύσεων αυτού του είδους με τους επενδυτές πρέπει να διασφαλίζεται.

Σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. στην περίπτωση των εγγυήσεων ή την περίπτωση που δεν συμμετέχει απολύτως κανένας ιδιώτης επενδυτής) οι συνθήκες της αγοράς δεν μπορούν να καθοριστούν άμεσα μέσω του κριτηρίου της συμμετοχής επί ίσοις όροις. Κάτι τέτοιο ωστόσο δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η δημόσια συναλλαγή δεν συνάδει με τις συνθήκες της αγοράς. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, η συμμόρφωση με τους όρους της αγοράς μπορεί να αξιολογηθεί βάσει συγκριτικής αξιολόγησης ή άλλων μεθόδων αξιολόγησης [π.χ. με τον υπολογισμό της καθαρής παρούσας αξίας (ΚΠΑ) μιας επένδυσης στο επίπεδο που θα ήταν αποδεκτό για έναν ιδιωτικό φορέα σε μια οικονομία της αγοράς]. Εάν μια συναλλαγή διαπιστωθεί ότι συνάδει με τους όρους της αγοράς, δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση.²⁶

- b) **Οι φορείς εφαρμογής μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής/διαχειριστές κεφαλαίων/ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί/ταμεία χαρτοφυλακίου** μπορούν επίσης να αποτελέσουν αποδέκτες κρατικών ενισχύσεων εάν η αμοιβή για τις υπηρεσίες ή η αμοιβή για την υλοποίηση του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής υπερβαίνει τις τιμές της αγοράς.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι να διαπιστωθεί κατά πόσο οι αμοιβές για τους φορείς εφαρμογής μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής/διαχειριστές κεφαλαίων συνάδουν με τις τιμές της αγοράς. Για παράδειγμα, εάν ένας διαχειριστής κεφαλαίων επιλέγεται μέσω ανταγωνιστικής, διαφανούς, ισότιμης και άνευ όρων διαδικασίας επιλογής, η αμοιβή του μπορεί να θεωρηθεί ότι συνάδει με τις τιμές της αγοράς. Αυτό αποτελεί απαίτηση για όλα τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που υπόκεινται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.²⁷

²⁵ Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση των επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΕΕ C 19 της 22.1.2014, σ. 4.

²⁶ Για περαιτέρω καθοδήγηση όσον αφορά την εφαρμογή του κριτηρίου της οικονομίας της αγοράς, βλ. ενότητες 4.2.3.2 και 4.2.3.4 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης.

²⁷ Για περαιτέρω καθοδήγηση, βλ. ενότητα 4.2.3.1 στοιχείο ii) της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης.

Εάν δεν προβλέπεται ανταγωνιστική, διαφανής, ισότιμη και άνευ όρων διαδικασία επιλογής, η συμβατότητα των αμοιβών/αποζημιώσεων με τους όρους της αγοράς μπορεί να αποδειχθεί με άλλες μεθόδους. Στις περιπτώσεις αμοιβών/αποζημιώσεων που συμμορφώνονται με τους κανόνες του ΚΚΔ, τα έτοιμα προς χρήση μέσα τα οποία περιγράφονται στην ενότητα 5 εξασφαλίζουν ότι οι αμοιβές είναι σύμφωνες με τους όρους της αγοράς. Στις περιπτώσεις αμοιβών/αποζημιώσεων που δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες του ΚΚΔ ή είναι εκτός του πεδίου υλοποίησης των έτοιμων προς χρήση μέσων, η συμβατότητα με τους όρους της αγοράς θα πρέπει να αξιολογείται με βάση την εκάστοτε περίπτωση.

- c) **Επίπεδο τελικών αποδεκτών:** Ο συνολικός στόχος του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής είναι να παράσχει στήριξη στους τελικούς αποδέκτες. Συνεπώς, είναι συνυφασμένο με τον χαρακτήρα του μέσου να δύνανται να αποκομίζουν οι τελικοί αποδέκτες ένα πλεονέκτημα που δεν θα είχαν λάβει υπό τις συνθήκες συνθήκες της αγοράς.

Ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου ένα δάνειο ή μια εγγύηση πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην ανακοίνωση για τα επιτόκια αναφοράς²⁸ ή την ενότητα 3 της ανακοίνωσης για τις εγγυήσεις²⁹, θεωρούνται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς και, συνεπώς, δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση για τους τελικούς αποδέκτες. Συμβατότητα με την αγορά μπορεί να αποδειχθεί και για άλλες μορφές στήριξης. Ωστόσο, καθώς τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής της πολιτικής συνοχής καλύπτουν ανεπάρκειες της αγοράς, μπορεί να υπάρχει πλεονέκτημα σε επίπεδο τελικών αποδεκτών.

3.4. Στρέβλωση του ανταγωνισμού και επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών/ενισχύσεις ήσσονος σημασίας

Ένα μέτρο δύναται να χαρακτηριστεί κρατική ενίσχυση μόνο εφόσον στρεβλώνει τον ανταγωνισμό και επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

Επιπλέον, η στήριξη που συμμορφώνεται με τις διατάξεις του ισχύοντος κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι δεν πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Η ενίσχυση αυτού του είδους, συνεπώς, δεν υπόκειται στη διαδικασία κοινοποίησης κρατικής ενίσχυσης. Για την περίοδο χρηματοδότησης 2014-2020, σχετικός είναι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής³⁰, ο οποίος θέτει το όριο για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας για μια μεμονωμένη επιχείρηση στα 200 000 EUR για περίοδο 3 ετών. Εκτός από το όριο, θα πρέπει να πληρούνται επίσης όλες οι άλλες απαιτήσεις του ισχύοντος κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

²⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης, ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6-9.

²⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων, ΕΕ C 155 της 20.06.2008, σ. 10, όπως τροποποιήθηκε με το διορθωτικό στην ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων, ΕΕ C 244 της 25.09.2008, σ. 32.

³⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 1 («κανονισμός για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας»).

Αν και, όπως προαναφέρθηκε, στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ οι **πρωτογενείς γεωργικές δραστηριότητες** εξαιρούνται από τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, οι δραστηριότητες εκτός παραρτήματος που λαμβάνουν στήριξη από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής του ΕΓΤΑΑ πρέπει να συμμορφώνονται με τους γενικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Ομοίως, στην περίπτωση των γεωργικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν στήριξη από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που δεν χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ, ισχύουν οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, ήτοι όριο ήσσονος σημασίας για τις γεωργικές δραστηριότητες (15 000 EUR ανά μεμονωμένη επιχείρηση για περίοδο 3 ετών), ενώ πρέπει επίσης να τηρούνται και οι άλλοι κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής³¹.

Για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που καλύπτονται από το παράρτημα I της ΣΛΕΕ, οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησης του ΕΤΘΑ σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΤΘΑ δεν θεωρούνται κατ' αρχήν κρατική ενίσχυση (πβ. άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΤΘΑ). Για έργα ή προγράμματα που δεν σχετίζονται με την αλιεία (ήτοι ζητήματα που αφορούν την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική), ισχύει το καθεστώς για τις κρατικές ενισχύσεις.

Οι κρατικές ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο ανώτατο όριο για ένα χρονικό διάστημα θεωρείται, κατ' αρχήν, ότι δεν πληρούν όλα τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Πρόκειται για τις επονομαζόμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής [που αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 875/2007 της Επιτροπής] ισχύει για τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, με την εξαίρεση των περιπτώσεων στις οποίες γίνεται αναφορά στο άρθρο 1 του εν λόγω κανονισμού, ενώ ορίζει το ανώτατο όριο στις 30 000 EUR ανά δικαιούχο για οποιαδήποτε χρονική περίοδο τριών ετών (κανονισμός για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον τομέα της αλιείας). Επιπλέον, κάθε κράτος μέλος πρέπει να τηρεί το μέγιστο σωρευτικό ποσό που ορίζεται στο παράρτημα του κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον τομέα της αλιείας (το αποκαλούμενο εθνικό ανώτατο όριο) κατά τη χορήγηση ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Εκτός από τους κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό της Επιτροπής για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον τομέα της αλιείας, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε όλες τις επιχειρήσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας για περίοδο τριών ετών δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 2,5 % του ετήσιου κύκλου εργασιών από την αλίευση, την υδατοκαλλιέργεια και τη μεταποίηση ανά κράτος μέλος.

Ο κανονισμός για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας μπορεί να εφαρμοστεί σε καθέναν από τους διαφορετικούς παράγοντες που συμμετέχουν σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Ωστόσο, πρέπει να πληρούνται όλες οι απαιτήσεις του κανονισμού.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στα ακόλουθα σημεία:

Βάσει των κανόνων των ΕΔΕΤ, οι φορείς εφαρμογής των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής κανονικά δεν θα πρέπει να λαμβάνουν καμία κρατική ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένων ενισχύσεων ήσσονος σημασίας για την εφαρμογή, καθώς κάτι τέτοιο δεν συνάδει με τους στόχους των ΕΔΕΤ για το μέσο χρηματοοικονομικής

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2014, ΕΕ L 190 της 28.6.2014, σ. 45-54.

τεχνικής, το οποίο υποτίθεται ότι διοχετεύει πόρους στους τελικούς αποδέκτες.³² Συνεπώς, ακόμη και αν είναι δυνατό να επιτευχθεί συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων για τους φορείς εφαρμογής μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η στήριξη προς τους εν λόγω φορείς από τα ΕΔΕΤ συνήθως δεν συνάδει με τους κανόνες των ΕΔΕΤ.

Όσον αφορά τους τελικούς αποδέκτες, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή σε περίπτωση που ο τελικός αποδέκτης ανήκει σε όμιλο εταιρειών. Το όριο για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ισχύει ανά «μεμονωμένη επιχείρηση». Οι ενισχύσεις θα πρέπει συνεπώς να χορηγούνται αποκλειστικά για το κοινό όριο των 200 000 EUR επί περίοδο τριών ετών για όλες τις εταιρείες του ομίλου που θεωρούνται μία μεμονωμένη επιχείρηση.

Επιπλέον, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή από τα κράτη μέλη στο γεγονός ότι οι ενισχύσεις που αποτελούνται από ίδια κεφάλαια ή οινεί ίδια κεφάλαια και εισφορές κεφαλαίου δεν μπορούν να επωφεληθούν από τον κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, εκτός εάν το κεφάλαιο ή το συνολικό ποσό της δημόσιας εισφοράς κεφαλαίου δεν υπερβαίνει το όριο για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ή εάν πληρούνται οι αποκαλούμενες προϋποθέσεις ορίου ασφαλείας του κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

4. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Στην περίπτωση ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης, το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι, κατά κανόνα, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πρέπει να προβαίνει σε κοινοποίηση σχετικά με την κρατική ενίσχυση. Ωστόσο, μετά τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία³³ («ΓΚΑΚ 2014») οι δυνατότητες αποφυγής της διαδικασίας κοινοποίησης κρατικών ενισχύσεων αυξήθηκαν σημαντικά.

Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής της πολιτικής συνοχής, ιδιαίτερη σημασία έχουν οι ακόλουθες διατάξεις του ΓΚΑΚ 2014:

- άρθρο 16 του ΓΚΑΚ 2014 (περιφερειακές ενισχύσεις για την αστική ανάπτυξη).
- άρθρο 21 του ΓΚΑΚ 2014 (ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου).
- άρθρο 22 του ΓΚΑΚ 2014 (ενισχύσεις για νεοσύστατες επιχειρήσεις).
- άρθρο 39 του ΓΚΑΚ 2014 (επενδυτικές ενισχύσεις για έργα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια).
- άρθρο 52 του ΓΚΑΚ 2014 (ενισχύσεις για υποδομές ευρυζωνικών δικτύων).

Εκτός από τις πέντε προαναφερθείσες διατάξεις του ΓΚΑΚ, οι δικαιούχοι ενισχύσεων στα διάφορα επίπεδα των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής μπορούν να επωφελούνται και από άλλες διατάξεις του ΓΚΑΚ 2014. Συγκεκριμένα, η διάταξη για τις περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις στο άρθρο 14 του ΓΚΑΚ 2014 μπορεί να εφαρμόζεται σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής στις ενισχυόμενες περιφέρειες.

³² Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη του γεγονότος ότι ένας φορέας εφαρμογής μπορεί να λαμβάνει στήριξη από τα

ΕΔΕΤ για άλλους λόγους, για παράδειγμα ενίσχυση για κατάρτιση εργαζομένων.

³³ Κανονισμός 651/2014 της Επιτροπής, ΕΕ L 187 της 26.06.2014.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής παρέχουν περαιτέρω καθοδήγηση όσον αφορά την ερμηνεία του ΓΚΑΚ 2014 σε έναν πρακτικό οδηγό/έγγραφο ερωταπαντήσεων.³⁴

Υπάρχουν επίσης κανονισμοί απαλλαγής κατά κατηγορία που αφορούν συγκεκριμένους τομείς, όπως ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής, της 25ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (οι λεγόμενοι «κανονισμοί απαλλαγής κατά κατηγορία»).

Ομοίως, όσον αφορά την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, υπάρχει επίσης κανονισμός για τον συγκεκριμένο τομέα, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 της Επιτροπής, ο οποίος αποτελεί τον νέο κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία που εφαρμόζεται στον συγκεκριμένο τομέα, εκδόθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2014 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2015.

5. ΈΤΟΙΜΑ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΗ ΜΕΣΑ

Η Επιτροπή έχει αναπτύξει πάγιους όρους και προϋποθέσεις για συγκεκριμένα είδη μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής. Οι πάγιοι όροι και προϋποθέσεις διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και συνεπώς διευκολύνουν την παροχή ενωσιακής χρηματοδοτικής στήριξης στους τελικούς αποδέκτες. Η χρήση των έτοιμων προς χρήση μέσων από τα κράτη μέλη γίνεται σε εθελούσια βάση.

Μέχρι στιγμής έχουν εγκριθεί πέντε διαφορετικά έτοιμα προς χρήση μέσα από την Επιτροπή.³⁵

- **Δάνεια με επιμερισμό του κινδύνου για την ενίσχυση ΜΜΕ**

Το έτοιμο προς χρήση δάνειο με επιμερισμό του κινδύνου έχει σχεδιαστεί ως μέσο ανεξάρτητο από κρατικές ενισχύσεις, δηλαδή προβλέπει αμοιβή του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού σύμφωνα με τους όρους της αγοράς, και με πλήρη μεταβίβαση του οικονομικού πλεονεκτήματος από τον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό στους τελικούς αποδέκτες. Η χρηματοδότηση που χορηγείται στους τελικούς αποδέκτες καλύπτεται από τον ισχύοντα κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

- **Εγγύηση χαρτοφυλακίου με ανώτατο όριο**

Η εγγύηση χαρτοφυλακίου με ανώτατο όριο παρέχει κάλυψη κινδύνου για νέα, εξυπηρετούμενα δάνεια σε ΜΜΕ, και έχει σχεδιαστεί ως μέσο ανεξάρτητο από κρατικές ενισχύσεις, δηλαδή συμμορφώνεται προς τους όρους της αγοράς στο επίπεδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών που διαχειρίζονται το ταμείο εγγυήσεων και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που συγκροτούν τα χαρτοφυλάκια νέων δανείων. Η ενίσχυση που χορηγείται στους τελικούς αποδέκτες καλύπτεται από τον ισχύοντα κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

³⁴ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html.

³⁵ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 964/2014 της Επιτροπής, ΕΕ L 271 της 12.9.2014, σ. 16.

- **Δάνειο ανακαίνισης για την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην κατασκευή κατοικιών**

Έχει σχεδιαστεί ως μέσο ανεξάρτητο από κρατικές ενισχύσεις, δηλαδή προβλέπει αμοιβή του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού σύμφωνα με τους όρους της αγοράς, με πλήρη μεταβίβαση του οικονομικού πλεονεκτήματος από τον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό στους τελικούς αποδέκτες. Η χρηματοδότηση που χορηγείται στους τελικούς αποδέκτες καλύπτεται από τον ισχύοντα κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

- **Ταμείο αστικής ανάπτυξης**

Το ταμείο αστικής ανάπτυξης λαμβάνει τη μορφή ταμείου δανείων για έργα αστικής ανάπτυξης στις ενισχυόμενες περιοχές και έχει σχεδιαστεί ως μέσο που απαλλάσσεται από την υποχρέωση κοινοποίησης των κρατικών ενισχύσεων βάσει του άρθρου 16 του ΓΚΑΚ 2014.

- **Συνεπενδυτική διευκόλυνση ιδίων κεφαλαίων**

Η συνεπενδυτική διευκόλυνση λαμβάνει τη μορφή επενδυτικού ταμείου για ΜΜΕ. Έχει σχεδιαστεί ως μέσο που απαλλάσσεται από την υποχρέωση κοινοποίησης των κρατικών ενισχύσεων βάσει του άρθρου 21 του ΓΚΑΚ 2014.

Περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τα έτοιμα προς χρήση μέσα διατίθεται στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://www.fi-compass.eu/publication/event-material/presentation-financial-instruments-under-esif-standard-terms-and>

6. ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΟΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Εάν ένα μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής προβλέπει τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για την απαλλαγή από τη διαδικασία κοινοποίησης, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πρέπει να υποβάλει κοινοποίηση κρατικής ενίσχυσης. Καμία κρατική ενίσχυση δεν μπορεί να χορηγηθεί προτού η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδώσει σχετική απόφαση έγκρισης κρατικής ενίσχυσης.

Οι εθνικές αρχές που επιθυμούν συμβουλευτική υποστήριξη σχετικά με τις κοινοποιήσεις κρατικών ενισχύσεων μπορούν να απευθύνονται στο κύριο εθνικό σημείο επαφής τους για τις κρατικές ενισχύσεις. Επιπλέον, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής (ΓΔ Ανταγωνισμού) παρέχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη για την κατάρτιση των κοινοποιήσεων κρατικών ενισχύσεων. Περαιτέρω πληροφορίες διατίθενται επίσης στον δικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής.³⁶

³⁶

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html